

Návrh výzkumné potřeby státní správy pro zadání veřejné zakázky na projekt z programu veřejných zakázek ve výzkumu, experimentálním vývoji a inovacích pro potřeby státní správy „BETA“

Předkladatel - garant výzkumné potřeby

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Adresa:

Na poříčním právu 1/
128 01 Praha 2

Kontaktní osoba:

Ing. Martina Jeníčková

Telefon:

221 923 587

Fax:

E-mail: martina.jenickova@mpsv.cz

Odborný gestor projektu

Adresa:

Na poříčním právu 1/
128 01 Praha 2

Kontaktní osoba:

MUDr. Rostislav Čevela
Ph.D.

Telefon:

950 192 680

Fax:

950 192 003

E-mail: rostislav.cevela@mpsv.cz

Výzkumná potřeba

1) Název projektu:

Adaptace ve stáří ve vztahu ke zdravotnímu stavu a stupni závislosti a etické hodnoty při posuzování stupně závislosti

2) Stručný popis výzkumné potřeby, která se má řešit:

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 366/2011 Sb., upravuje od ledna 2012 nově podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách a předpoklady pro výkon povolání sociálního pracovníka. Příspěvek na péči se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. V systému sociálních služeb lékařská posudková služba posuzuje posudkovou kategorii stupeň závislosti dle § 8 zákona o sociálních službách, ve znění zákona č. 366/2011 Sb., který m se mění zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Při posuzování stupně závislosti se nově od ledna 2012 hodnotí schopnosti zvládat 10 základních životních potřeb: mobilita, orientace, komunikace, stravování, oblékání a obouvání, tělesná hygiena, výkon fyziologické potřeby, péče o zdraví, osobní aktivity, péče o domácnost. Desátá základní životní potřeba – péče domácnost se nehodnotí u osob do 18 let věku. 69 % příjemců příspěvku na péči tvoří osoby starší 65 let.

Proto je zapotřebí prostudovat a analyzovat mechanismy psychosociální adaptace osob v období klasifikovaném jako stáří, a to zvláště s ohledem na zdravotní stav a stupeň závislosti. Tyto poznatky poskytnou jednak zásadní odbornou podporu realizovaným legislativním změnám a dále poskytnou zcela zásadní informace pro nastavení systému péče o seniory, posuzování jejich zdravotního stavu a stupně závislosti, aby plně reagoval na potřeby této sociální skupiny

3) Kategorie činnosti:

Aplikovaný výzkum

4) Vazba na hlavní cíl programu BETA:

Rozšíření socioekonomické poznatkové základny v oblasti možných faktorů ovlivňujících systémy sociální ochrany pro seniory a ekonomické dopady na stárnutí populace. Navrhovaný projekt povede k získání nových poznatků, které poskytnou zcela zásadní odbornou podporu realizovaným změnám v oblasti péče o seniory a osoby se změněným stupněm závislosti. Analýzou a popsáním specifických potřeb a mechanismů psychosociální adaptace seniorů se zvýší udržitelnost a prosaditelnost změn v této oblasti a zároveň výrazně přispěje k inovativnosti a zvýšení kvality. Navrhovaný projekt poskytne též odborný podklad pro tvorbu a formulaci další strategie a národní politiky v oblasti péče o seniory a starší osoby s posouzeným stupněm závislosti. Projekt přinese rovněž formulaci metod a metodik, které umožní vyhodnocování efektivity různých forem péče o seniory a způsoby hodnocení jejich stupně závislosti, což umožní především efektivní zpětnou vazbu k aktuálním formám péče o tuto sociální skupinu. Rovněž poskytne podklady pro budoucí směřování politiky v oblasti péče o seniory zkvalitnění výkonu státní správy a efektivní alokace veřejných prostředků.

5) Vazba na jeden ze specifických cílů programu BETA:

Identifikovat negativní jevy stárnutí společnosti a nalezení možností minimalizace jeho dopadů a zvyšovat efektivnost sociálního systému včetně výplaty sociálních dávek a objektivizovat potřeby osob odkázaných na pomoc společnosti i s cílem zabránit jejich sociální exkluzi. Popsání a analýza způsobů psychosociální adaptace seniorů na proces stárnutí, v návaznosti na jejich zdravotní stav a stupeň závislosti, umožní zvýšit efektivitu systému péče o tuto sociální skupinu, a to jak v systémovém smyslu, tak ve smyslu efektivity naplňování potřeb seniorů, kteří v důsledku změny zdravotního stavu nebo stupně závislosti nemohou tyto potřeby naplňovat sami a jsou tak odkázaní na pomoc společnosti. Výsledky projektu poskytnou též zcela zásadní poznatky pro to, jakým způsobem předejít sociální exkluzi seniorů se změněným zdravotním stavem nebo stupněm závislosti.

6) Cíl(e) projektu:

Cíle projektu lze definovat na úrovni poznatků, metodik a postupů a inovací v oblasti hodnocení mechanismů psychosociální adaptace seniorů v návaznosti na jejich zdravotní stav a míru závislosti. Jedná se o tyto cíle s dopadem na činnost lékařské posudkové služby:

1. Detailně popsat a analyzovat mechanismy psychosociální adaptace seniorů, ve vztahu ke zdravotnímu stavu a stupněm závislosti, s důrazem na analýzu přímých kauzálních souvislostí
2. Identifikovat pozitivní a negativní faktory, které zásadním způsobem ovlivňují

mechanismy adaptace seniorů

3. Na základě získaných poznatků navrhnout metodiky a postupy hodnocení psychosociální adaptace seniorů

4. Na základě získaných poznatků navrhnout metodiky a postupy hodnocení efektivity koncertních postupů a programů pro seniory

5. Na základě získaných poznatků navrhnout inovace ve stávajícím systému péče o seniory

6. Na základě získaných poznatků navrhnou další strategii v oblasti péče o seniory změněným zdravotním stavem nebo stupněm závislosti.

7. Analyzovat etické souvislosti problematiky, zvl. s ohledem na posuzování stupně závislosti

8. Analyzovat etické a psychosociální souvislosti změny stupně závislosti

7) Potřeba projektu:

Vysoká potřeba projektu je vyvolána několika faktory. V souvislosti s probíhajícími společenskými změnami je bezpodmínečně nutné získat nové poznatky o mechanismech psychosociální adaptace seniorů a vliv specifických faktorů na ni. A to jednak pro prosaditelnost a dlouhodobou udržitelnost zaváděných legislativních změn, které ovlivní tuto věkovou skupinu a jednak pro nastavení systému péče a hodnocení seniorů tak, aby efektivním a hospodárným způsobem reagovala na jejich reálné potřeby.

V této souvislosti je dále nutné vytvořit objektivní metody a postupy, které by jasným způsobem umožňovaly hodnotit vliv konkrétních faktorů na psychosociální adaptaci seniorů, a metody, které by hodnotily efektivitu konkrétních programů o ně. Je nutné zdůraznit, že takové metody v České republice zcela chybí a jsou podmínkou pro realizaci efektivního a hospodárního systému péče o seniory.

Potřeba řešení výzkumné potřeby také vyplývá i z dlouhodobé kritiky systému péče o seniory.

8) Požadované výsledky a předpokládané výstupy projektu:

Výsledek H. Výsledky promítnuté do schválených strategických a koncepčních dokumentů orgánů státní nebo veřejné správy. Standardy a postupy hodnocení efektivity konkrétních postupů a programů v péči o seniory. Standardy budou promítnuty do koncepčních materiálů rezortní lékařské posudkové služby.

Analýza mechanismů psychosociální adaptace seniorů v souvislosti s jejich zdravotním stavem a stupněm závislosti. Identifikace pozitivních a negativních faktorů, které zásadním způsobem psychosociální adaptaci seniorů s uznaným stupněm závislosti ovlivňují.

Formulace a návrh další strategie v oblasti péče o seniory, v souvislosti s možnostmi jejich psychosociální adaptace a sociální integrace a posuzováním stupně závislosti. Metodika postupy hodnocení psychosociální adaptace seniorů se stupněm závislosti. Analýza etických a psychosociálních souvislostí při posuzování stupně závislosti.

9) Způsob využití výsledků v praxi:

Výsledky projektu poskytnou zásadní podklady pro realizaci moderního a inovativního přístupu v oblasti péče o seniory.

Výstupy budou použity na úrovni formulace národní strategie v dané oblasti, k návrhu úprav související legislativy, jejich prosaditelnosti a udržitelnosti. Výsledky na úrovni metodiky budou poté přímo implementovány do praxe péče o seniory a posuzování stupně závislosti, i v oblasti sledování vlivu a efektivity konkrétních programů v této oblasti. Výstupy projektu

budou tak zcela zásadní, a to v nejširším kontextu posuzování stupně závislosti seniorů a jejich psychosociální adaptace.

10) Očekávaný přínos projektu:

Hlavní přínos projektu lze spatřovat na dvou základních rovinách. Jednak na rovině poznatkové, kdy projekt jasným způsobem odpoví na otázku mechanismů a způsobů psychosociální adaptace seniorů, včetně otázek posuzování změněného stupně závislosti. Tento přínos výrazným způsobem podpoří současné úsilí v oblasti péče o seniory a zkvalitnění činnosti posudkových lékařů v této oblasti. Zároveň přinese poznatky, které umožní systém péče o seniory nastavit tak, aby plnil jejich reálné potřeby a minimalizoval případné negativní vlivy či dokonce sociální exkluzi.

Na rovině metodické přinese pro realizaci daného systému zcela nezbytné metodiky, které v této oblasti zcela chybí. Metodiky umožní hodnotit vliv dané konkrétní programy a jejich vliv na psychosociální adaptaci seniorů, což je nezbytné pro zajištění hospodárnosti a efektivity daného systému. Je nutné zdůraznit, že takové metodiky doposud v praxi zcela chybí, což vede ke stavu, kdy nelze objektivně hodnotit efektivitu realizovaných opatření a programů, ani otázku, zda a jak jsou pro konkrétního seniora vhodné.

Etické souvislosti a doporučení budou přímo implementována do činností lékařské posudkové služby

11) Uživatel výsledků, další uživatelé výsledků:

Uživatelem výsledku bude jednak Ministerstvo práce a sociálních věcí, dále pak veškeré instituce, které se na péči o seniory se stupněm závislosti podílejí

12) Předpokládaná doba řešení projektu:

1.1.2013 – 30.4.2014

13) Předpokládaná cena:

Maximální hodnota veřejné zakázky: 2 300 000,- Kč (s DPH) , Maximální hodnota veřejné zakázky v roce: 2013: 1 900 000,- Kč (s DPH), Indikativní rozložení v následujících letech řešení: 2014: 400 000,- Kč (s DPH)

14) Doplnující informace:

Jedná se o nově předkládanou výzkumnou potřebu Problematika je v gesci odboru posudkové služby. Není žádáno o financování projektu z jiných zdrojů

Datum:

.....
Jméno a podpis
kontaktní osoby předkladatele

.....
Jméno a podpis
odpovědné osoby předkladatele